МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра іноземних мов для природничих факультетів

Затверджено
На засіданні кафедри іноземних мов
для природничих факультетів
факультету іноземних мов
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 13 від 29 червня 2021 р.)

Завідувач кафедри

(проф. Микитенко Н. О.)

Силабус з навчальної дисципліни
“Жанри і жанровий аналіз”,
що викладається в межах усіх ОПП (ОПН)
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
для здобувачів усіх спеціальностей

Львів 2021 р.

Назва курсу	"Жанри і жанровий аналіз"
Адреса викладання курсу	ЛНУ імені І. Франка, вул. Дорошенка 41, ауд 70.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра іноземних мов для природничих факультетів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальності: 035 Германські мови та літератури; Романські мови та літератури; Класичні мови та літератури
Викладачі курсу	Яхонтова Т. В., докт філол. н., проф.
Контактна інформація викладачів	tetyana.yakhontova@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через Microsoft Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача.
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб успішно сформувати теоретичні уявлення про жанри різних видів комунікації та розвинути практичні навички жанрового аналізу.
Коротка анотація курсу	Дисципліна "Жанри і жанровий аналіз" є вибірковою дисципліною зі спеціальностей 035 Германські мови та літератури; Романські мови та літератури; Класичні мови та літератури, яка викладається для освітніх програм з підготовки доктора філософії в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вибіркової дисципліни "Жанри і жанровий аналіз" є формування необхідних теоретичних знань про жанри різних видів комунікації та практичних навиків жанрового аналізу текстів, що в подальшому стане цінним інструментом для виконання дисертаційних робіт.
Література для вивчення дисципліни	**Основна:** 1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної генології : навч. посіб. Київ : Академія, 2006. 248 с. 2. Бацевич Ф. С. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи. Львів : ПАІС, 2005. 264 с. 3. Бацевич Ф. С. Нариси з комунікативної лінгвістики. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 281 с. 4. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 420 с. 5. Яхонтова Т. В. Жанровий аналіз. Наукові записки. Вип. 138. Серія: філол. науки (мовознавство). Кіровоград: Видавець Лисенко В.Ф., 2015. С. 477-480. 6. Bawarshi A. S., Reiff M. J. Genre: An Introduction to History, Theory, Research, and Pedagogy. West Lafayette, Indiana: Parlor Press LLC, 2010. 263 p. 7. Bhatia V. K. Analyzing Genres: Language in Professional Settings. London and New York : Longman, 1993. 246 p.

	8. Genre and the New Rhetoric / ed. by A. Freedman, P. Medway. Amsterdam: John Benjamins, 2009. 294 p. 9. Swales J. M. Genre Analysis: English in Academic and Research Settings. Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1990. 260 p. **Додаткова:** Періодичні видання: 1. Genre & Institutions. 2. Language and Communication. 3. Text & Talk*:* An Interdisciplinary Journal of Language, Discourse & Communication Studies.
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 16 годин практичних занять; 42 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу аспірант буде **знати** про: • зміст і сутність категорії "жанр" в сучасній лінгвістиці та суміжних гуманітарних галузях; • її диференціацію від категорій дискурсу, тексту, стилю, регістру; • основні теоретико-методологічні засади аналізу жанрів різних видів комунікації. **вміти**: • використовувати накопичені знання з теорії жанрів і жанрового аналізу для застосування у наукових дослідженнях з лінгвістики і у викладанні спеціальних філологічних дисциплін.
Ключові слова	Жанр, жанровий аналіз, комунікативна мета, стиль, текст, дискурс, регістр.
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	**Тема 1. Еволюція жанрознавства.** Історія трактування сутності жанрів нелітературної комунікації в гуманітаристиці (2 год.). **Тема 2.** Теорія мовленнєвих жанрів М. М. Бахтіна (2 год.). **Тема 3.** Концепції жанрів у різних лінгвістичних школах (новій риториці, функціональній стилістиці, лінгвістиці тексту, когнітивній лінгвістиці, дискурсознавстві, комунікативній лінгвістиці, лінгвістичній генології) (6 год.). **Тема 4. Жанрова тріада.** Жанри як соціокомунікативні, соціокогнітивні та вербально-текстові феномени (2 год.). **Тема 5. Жанрова діада.** Жанри як статичні і динамічні сутності (2 год.). **Тема 6. Категоріальні аспекти жанрів.** Подвійний онтологічний статус жанрів. Жанрові назви та їхня роль у суспільній свідомості. Жанри як інструменти наукового пізнання (2 год.). **Тема 7. Співвідношення категорії "жанр" з іншими провідними поняттями сучасної лінгвістики**. Зв'язки між поняттями "жанр", "мовленнєвий акт", "дискурс", "текст", "стиль", "регістр" (6 год.).

	Тема 8. Жанри та інтертекстуальність. Типи міжжанрових зв'язків. Поняття інтержанровості (4 год.). **Тема 9. Жанрові класифікації.** Традиційні жанрові класифікації. Сучасні підходи до жанрових класифікацій. Поняття "жанросфера", "жанрова конфігурація", "жанровий ландшафт" (4 год.). **Тема 10. Метамова сучасного жанрознавства.** Термінологія лінгвістичної генології. Загальні та спеціальні генологічні терміни (4 год.). **Тема 11. Методологія жанрового аналізу.** Текстоцентричні процедури жанрового аналізу. Жанрове "портретування". Етнографічні методи і процедури жанрового аналізу (10 год.). **Тема 12. Прикладні аспекти жанрознавства.** Використання жанрових концепцій в методиці викладаня іноземних мов (4 год.).
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру у формі усної презентації на тему, у якій поєднано проблематику курсу та наукові інтереси аспіранта.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують розуміння основних принципів організації та проведення наукових досліджень і розвинених когнітивних навичок._____
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Колаборативне навчання у вигляді групових дискусій.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення занять, доступ до Інтернету учасників курсу.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50; • іспит: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. Підсумкова максимальна кількість балів – 100. **Письмові роботи:** Очікується, що аспіранти виконають такий вид письмової роботи: есе. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта – відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахуванння, незалежно від масштабів плагіату. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

	Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на заняттях, у самостійній роботі та під час заліку. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність аспіранта під час заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи екзамену.	Іспит проводиться у формі наукової конференції. Тематика доповідей повинна відображати проблематику дисертаційних досліджень аспірантів та основні ідеї та поняття курсу.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Семестр 4

Тиж-день	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності / заняття	Література. Інтернет-ресурси	Завдання	Термін виконання
1	Еволюція жанрознавства	Лекція – 2 год.	1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної генології : навч. посіб. Київ : Академія, 2006. 248 с. 2. Бацевич Ф. С. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи. Львів : ПАІС, 2005. 264 с. 3. Бацевич Ф. С. Нариси з комунікативної лінгвістики. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 281 с. 4. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 420 с. 5. Яхонтова Т. В. Жанровий аналіз. Наукові записки. Вип. 138. Серія: філол. науки (мовознавство). Кіровоград: Видавець Лисенко В.Ф., 2015. С. 477-480. 6. Bawarshi A. S., Reiff M. J. Genre: An Introduction to History, Theory, Research, and Pedagogy. West Lafayette, Indiana: Parlor Press LLC, 2010. 263 p. 7. Bhatia V. K. Analyzing Genres: Language in Professional Settings. London and New York : Longman, 1993. 246 p. 8. Genre and the New Rhetoric / ed. by A. Freedman, P. Medway. Amsterdam: John Benjamins, 2009. 294 p. 9. Swales J. M. Genre Analysis: English in Academic and Research Settings. Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1990. 260 p. 7. Bhatia V. K. Analyzing Genres: Language in Professional Settings. London and New York : Longman, 1993. 246 p.	Виконати пошукове завдання – 1,625 год.	Тиждень
2	Теорія мовленнєвих жанрів М. М. Бахтіна	Лекція – 2 год.		Виконати пошукове завдання – 1,625 год.	Тиждень
3–4	Концепції жанрів у різних лінгвістичних школах (новій риториці, функціональній стилістиці, лінгвістиці тексту, когнітивній лінгвістиці, дискурсознавстві, комунікативній лінгвістиці, лінгвістичній генології)	Лекції – 6 год.		Виконати пошукове завдання – 3,25 год.	Два тижні
5	Жанрова тріада	Лекція – 2 год.		Виконати пошукове завдання – 1,625 год.	Тиждень
6	Жанрова діада	Лекція – 2 год.		Виконати пошукове завдання – 1,625 год.	Тиждень
7	Категоріальні аспекти жанрів	Лекція – 2 год.		Виконати пошукове завдання – 1,625 год.	Тиждень
8	Співвідношення категорії “жанр” з іншими провідними поняттями сучасної лінгвістики	Лекція – 4 год.; практичне заняття – 2 год.		Виконати тестові завдання – 1,625 год.	Тиждень
9	Жанри та інтертекстуальність	Лекція – 2 год.; практичне заняття – 2 год.			
10	Жанрові класифікації	Лекція – 2 год.; практичне заняття – 2 год.		Виконати вправи – 1,625 год.	Тиждень

11	Метамова сучасного жанрознавства	Лекція – 2 год.; практичні заняття – 2 год.		Виконати вправи – 1,625 год.	Тиждень
12–13	Методологія жанрового аналізу	Лекції – 4 год.; практичні заняття – 6 год.		Виконати пошукові завдання і вправи – 3,25 год.	Два тижні
14–16	Прикладні аспекти жанрознавства	Лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год		Виконати пошукові завдання і вправи – 4,875 год.	Наступні тижні